

LA SOCIETAT DE LES NACIONS

Lloable intent. el de la constitució a França, d'una *Lliga per a una Societat de les Nacions basada en una constitució internacional*. Veu-s-aquí els seus orígens:

«No podent-se realitzar en el pròxim Congrés de la Pau aquelles mides capaces d'assegurar una pau duradora si les qüestions nombroses, complexes, i delicades que desvetlla aquella realització no han estat estudiades, i si els delegats a aquest Congrés no s'hi presenten amb proposicions precises, un cert nombre d'homes s'han aplegat de ençà del setembre de 1916, obeint les convocatòries que els foren adreçades per M. H. Lepert, per emprendre's el estudi dels principals problemes a resoldre.

»Després de nombroses reunions en les quals foren exposades les grans línies d'un projecte d'organització internacional de M. Lepert i d'un projecte de N. Paul Otlet, secretari general de la Unió de les Associacions Internacionals a Brusel·les, tots s'han trobat d'acord en considerar que no és tansols una pau duradora que caldria, sinó una pau absolutament definitiva, i que el veritable mitjà d'impedir el retorn de les guerres es trobava en la constitució d'una Federació dels pobles o d'una Societat de les nacions, dotada de tots els orgues necessaris per a formular el dret dels pobles, resoldre els conflictes entre Estats, i assegurar la observància dels convenis, lleis i decisions de justícia internacionals de tot ordre.» (1)

En els estatuts de «La Lliga» s'exposen clarament sa finalitat i els seus principis. «Les Nacions, diuen, no tindran la facultat de no conèixer altra llei que llur voler, com tampoc la de fer-se justícia elles mateixes.» «Un ordre cal que substitueixi l'anarquia; una carta mundial cal que s'instauri.» «Avui dia tota nació civilitzada té sa Constitució escrita, solemnement promulgada i jurada. Res de ço que ha creada la seguretat interior no existeix quant a la seguretat exterior. Les institucions internacionals són quasi inexistentes.»

»El Congrés de les potències, després de la guerra, si no's vol limitar a coses fragmentàries i provisòries, deurà, doncs, obrar com unes veritables Constituents l'obra de les quals sigui la carta donada a la Societat de les Nacions.

»La carta deu definir els drets dels homes, de les Nacionalitats i dels Estats, deu declarar crim de lesa-humanitat la provocació a tota guerra, l'opressió de qualsevol poble, l'apropiació violenta de qualsevol territori. També deu organitzar els poders internacionals legislatius, judicials, executius, i crear la força armada col·lectiva assegurant al Dret els mitjans constrenyidors i de protecció necessaris.»

Es amb veritable joia que *Els Amics d'Europa* registren la constitució de aital Lliga i l'aparició del periòdic «La Société des Nations», orgue de la mateixa.

(1) Del periòdic quinzenal «La Société des Nations»